

Lag om ändring i utlänningslagen (2005:716);

utfärdad den 8 december 2016.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om utlänningslagen (2005:716)³

dels att nuvarande 12 kap. 19 a § ska betecknas 12 kap. 19 b §,

dels att 1 kap. 7 §, 8 kap. 19 §, 12 kap. 6, 7, 8 a, 10, 13 och 19 §§, 13 kap. 1 §, 14 kap. 5 §, 18 kap. 1 och 1 a §§ och rubriken närmast före 12 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 12 kap. 8 b och 19 a §§, av följande lydelse.

1 kap.

7 §⁴ Säkerhetsärenden enligt denna lag är ärenden där Säkerhetspolisen av skäl som rör rikets säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet förordar

– att en utlänningsansökan ska avvisas eller utvisas,

– att en utlänningsansökan om uppehållstillstånd eller arbetstillstånd ska avslås eller att en utlänningsansökan om uppehållstillstånd eller arbetstillstånd ska återkallas,

– att en utlänningsansökan inte ska beviljas statusförklaring eller att en utlänningsansökan om statusförklaring ska återkallas,

– att en utlänningsansökan inte ska beviljas resedokument, eller

– att en utlänningsansökan om ställning som varaktigt bosatt ska avslås eller att en utlänningsansökan om ställning som varaktigt bosatt ska återkallas.

Ett ärende hos Migrationsverket om huruvida ny prövning ska beviljas enligt 12 kap. 19 eller 19 b § är ett säkerhetsärende om beslutet om avvisning eller utvisning har fattats i ett säkerhetsärende.

8 kap.

19 §⁵ Migrationsverket får besluta att verkets beslut om avvisning enligt 17 § första stycket 1 eller 2 får verkställas även om det inte har fått laga kraft

¹ Prop. 2016/17:17, bet. 2016/17:SfU6, rskr 2016/17:78.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

³ Senaste lydelse av 12 kap. 19 a § 2016:753.

⁴ Senaste lydelse 2014:198.

⁵ Senaste lydelse 2014:198.

(avvisning med omedelbar verkställighet), om de uppgifter som utlänningen åberopar saknar betydelse för prövningen av ansökan eller saknar tillförlitlighet, och det därmed är uppenbart att det inte finns grund för asyl och det är uppenbart att uppehållstillstånd inte heller ska beviljas på någon annan grund (uppenbart ogrundad ansökan). Migrationsverket får också besluta om avvisning med omedelbar verkställighet om en asylansökan avvisas med stöd av 5 kap. 1 b § första stycket 1 eller 2.

I 12 kap. 7 § finns närmare bestämmelser om verkställigheten av beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

12 kap.

6 §⁶ Polismyndighetens beslut om avvisning får verkställas även om det har överklagats. Detsamma gäller för Migrationsverkets beslut enligt 8 kap. 17 § första stycket 3 eller andra stycket.

7 §⁷ Migrationsverkets beslut om avvisning enligt 8 kap. 17 § första stycket 1 eller 2 eller utvisning får verkställas även om beslutet inte har fått laga kraft, om

1. utlänningen har förklarat sig nöjd med beslutet (nöjdförklaring), eller
2. Migrationsverket enligt 8 kap. 19 § har beslutat att verkets beslut om avvisning får verkställas trots att det inte fått laga kraft.

8 a §⁸ Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd som flyktning enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a §, får ett beslut om avvisning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och då avslagits genom ett beslut som har fått laga kraft eller innan ett beslut att avvisa ansökan enligt 5 kap. 1 b § har fått laga kraft.

Första stycket gäller inte om Migrationsverket har beslutat om omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 19 §. Då gäller i stället att beslutet om avvisning får verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har avslagits eller avvisats av Migrationsverket. Om beslutet om avvisning överklagas ska den migrationsdomstol som ska pröva överklagandet pröva om verkställigheten av avvisningsbeslutet tills vidare ska avbrytas (inhibition). Beslutet om avvisning får inte verkställas innan denna prövning har gjorts. Ett avvisningsbeslut som gäller ett ensamkommande barn får dock aldrig verkställas förrän tidigast en vecka från den dag då barnet fick del av beslutet.

Första och andra styckena hindrar inte att utlänningen överlämnas, utlämnas eller överförs till en annan stat eller internationell domstol eller tribunal för att lagföras eller avtjäna en frihetsberövande påföljd.

8 b § Om en utlänning har utvisats på grund av brott gäller inte 8 a § första stycket. Då gäller i stället att beslutet om utvisning får verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har avslagits eller avvisats av Migrationsverket.

Första stycket hindrar inte att utlänningen överlämnas, utlämnas eller överförs till en annan stat eller internationell domstol eller tribunal för att lagföras eller avtjäna en frihetsberövande påföljd.

⁶ Senaste lydelse 2014:655.

⁷ Senaste lydelse 2014:198.

⁸ Senaste lydelse 2014:198.

10 §⁹ När Migrationsverket omprövar ett avvisningsbeslut ska verket pröva om inhibition ska beslutas.

13 §¹⁰ Om det i andra fall finns särskilda skäl till det, får Migrationsverket besluta om inhibition.

Bestämmelser om inhibition finns också i 8 a, 16 a och 18–20 §§.

19 §¹¹ Om ett beslut om uppehållstillstånd inte kan meddelas enligt 18 §, ska Migrationsverket ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning om utlänningsen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som fått laga kraft återoppar sådana nya omständigheter som

1. kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställigheten som avses i 1, 2 eller 3 §, och

2. inte kunnat återoppar av utlänningsen tidigare, eller utlänningsen visar giltig ursäkt för att inte ha återoppat omständigheterna tidigare.

Är förutsättningarna enligt första stycket inte uppfyllda, ska Migrationsverket besluta att inte bevilja ny prövning.

Första stycket gäller inte om utlänningsen ansöker om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § och en sådan ansökan inte tidigare under utlänningsens vistelse i Sverige har prövats genom ett beslut som har fått laga kraft. I ett sådant fall ska Migrationsverket pröva ansökan och besluta om inhibition i verkställighetsärendet.

Av 16 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första stycket inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 om utlänningsen endast återoppar sådana omständigheter som kan ligga till grund för skyddsbehov enligt 4 kap. 2 a §.

19 a § Om utlänningsen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som har fått laga kraft återoppar sådana nya omständigheter som avses i 19 § första stycket, får beslutet om avvisning eller utvisning inte verkställas innan Migrationsverket har avgjort om ny prövning ska ske.

Om Migrationsverket beviljar ny prövning får beslutet om avvisning eller utvisning inte verkställas innan frågan om uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft. Om Migrationsverket inte beviljar ny prövning och beslutet gäller ett ensamkommande barn får beslutet om avvisning eller utvisning verkställas tidigast en vecka från den dag då barnet fick del av beslutet.

Om utlänningsen överklagar ett beslut att inte bevilja ny prövning och frågan om ny prövning inte har avgjorts tidigare, ska den migrationsdomstol som ska pröva överklagandet pröva om inhibition ska beslutas. Beslutet om avvisning eller utvisning får inte verkställas innan denna prövning har gjorts.

⁹ Senaste lydelse 2014:198. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

¹⁰ Senaste lydelse 2013:648.

¹¹ Senaste lydelse 2016:753. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

13 kap.

1 §¹² Om en utlänning har ansökt om asyl i Sverige får Migrationsverket avgöra ett ärende utan muntlig handläggning endast om utlänningen förklaras vara flykting enligt 4 kap. 3 § första stycket. Handläggningen kan ske i form av en muntlig förhandling eller i annan form.

14 kap.

5 §¹³ Migrationsverkets beslut att inte bevilja ny prövning enligt 12 kap. 19 § får överklagas till en migrationsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut att inte bevilja prövning enligt 12 kap. 16 a eller 19 b §.

18 kap.

1 §¹⁴ Offentligt biträde ska förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas, i mål och ärenden om

1. avvisning, dock inte hos Polismyndigheten om inte utlänningen enligt 10 kap. 1 eller 2 § hållits i förvar sedan mer än tre dagar,
2. utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 § eller 11 § andra stycket,
3. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, om beslut om inhibition meddelats av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen eller om ny prövning beviljats,
4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast när det gäller fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlänningen hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och
5. hemsändande enligt 23 kap. 2 §.

Offentligt biträde ska alltid förordnas i mål och ärenden enligt första stycket 1 och 2 för barn som har ansökt om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a §, om barnet saknar vårdnadshavare här i landet. Offentligt biträde ska också förordnas för ett barn som saknar vårdnadshavare här i landet om ny prövning har beviljats barnet.

Offentligt biträde ska alltid förordnas för barn som hålls i förvar enligt 10 kap. 2 §, om barnet saknar vårdnadshavare här i landet.

1 a §¹⁵ I mål som rör överklagande av Migrationsverkets beslut i fråga om statusförklaring och beslut att inte bevilja ny prövning ska på utlänningens begäran offentligt biträde förordnas om utlänningen befinner sig i Sverige och det inte är uppenbart att överklagandet inte kommer att bifallas.

Offentligt biträde ska alltid förordnas i mål enligt första stycket för barn som befinner sig i Sverige och som saknar vårdnadshavare här i landet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

¹² Senaste lydelse 2009:1542.

¹³ Senaste lydelse 2013:648.

¹⁴ Senaste lydelse 2014:655.

¹⁵ Senaste lydelse 2009:1542.

På regeringens vägnar

SFS 2016:1243

PETER HULTQVIST

Alexandra Wilton Wahren
(Justitiedepartementet)

